

MSWiA

AAC370541

Warszawa, dnia 14 listopada 2016 r.

Egz. Nr 2

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych¹. Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona poza planem kontroli², jako kontrola doraźna.

I. PODMIOT I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez podmiot *Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Pomorskiego* z siedzibą w Gdańsku zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, zwanej dalej: „ustawą o bezpieczeństwie” z uwzględnieniem sił, środków i warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia 19 sierpnia 2017 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

członek zespołu kontrolnego – Marcin Pańtak, naczelnik w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 4/2016 z dnia 12 sierpnia 2016 r.,

członek zespołu kontrolnego – Anna Lis, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 3/2016 z dnia 12 sierpnia 2016 r.

w dniach 17 – 19 sierpnia 2016 r. w siedzibie podmiotu kontrolowanego oraz w dniach 20 sierpnia – 17 września 2016 r. w siedzibie podmiotu kontrolującego.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 656.

² Patrz: Plan kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2016, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Nr 27/2013 Ministra Spraw Wewnętrznych (syg. akt: DRIOL-NRGW-0272-9/2013) z dnia 29 października 2013 r., wydanej na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie, *Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Pomorskiego*³ jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego, w tym do podejmowania działań ratowniczych o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie i zobowiązany do realizacji zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1 tej ustawy.

Siedziba WOPR Woj. Pomorskiego znajduje się przy ul. Litewskiej 2 w Gdańsku. Jest to zabudowana nieruchomość, stanowiąca własność Skarbu Państwa, którą stowarzyszenie dzierżawi na podstawie umowy dzierżawy nr 75/2012 zawartej w dniu 2 lipca 2012 r. ze Skarbem Państwa – Prezydentem Miasta Gdańska. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony.

Ustalono, iż zgodnie ze statutem, władzami WOPR Woj. Pomorskiego są: Zjazd Wojewódzki, Zarząd Wojewódzki, Wojewódzka Komisja Rewizyjna, Sąd Koleżeński. Najwyższą władzą WOPR Woj. Pomorskiego jest Zjazd Wojewódzki. W okresie między Zjazdami Wojewódzkimi działalnością WOPR. Woj. Pomorskiego kieruje Zarząd w tym, reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz. W kontrolowanym okresie w skład Zarządu wchodziło 13 osób, funkcję Prezesa Zarządu pełnił Pan Marek Koperski, funkcję Wiceprezesa pełnili: Pan Ryszard Brzoskowski i Pan Jarosław Radtke.⁴

Statut WOPR Woj. Pomorskiego przewiduje możliwość tworzenia przez stowarzyszenie terenowych jednostek organizacyjnych: rejonowych, powiatowych i środowiskowych oraz drużyn. Statut stowarzyszenia przewiduje, że mogą one posiadać osobowość prawną.⁵

Prezes WOPR Woj. Pomorskiego, oświadczył, że w ramach stowarzyszenia istnieją następujące terenowe jednostki organizacyjne⁶:

- 1) Chojnickie WOPR, z siedzibą w Charzykowach ul. Jeziorna 53a;
- 2) Człuchowskie WOPR, z siedzibą w Gołędowie 3W;
- 3) Kartuskie WOPR, z siedzibą w Chmielnie ul. Grodziska 10;
- 4) Kociewskie WOPR, z siedzibą w Skaryszewach ul. Tczewska 14;
- 5) Kościerskie WOPR, z siedzibą w Kościerzynie ul. Drogowców 6a;
- 6) Kwidzyńskie WOPR, z siedzibą w Kwidzynie ul. Robotnicza 2;
- 7) Malborskie WOPR, z siedzibą w Malborku Plac Narutowicza 14;
- 8) Miejskie Gdańskie WOPR, z siedzibą w Gdańsku ul. Traugutta 14;
- 9) Puckie WOPR, z siedzibą we Władysławowie ul. F. Ceynowy 10;
- 10) Tczewskie WOPR, z siedzibą w Tczewie ul. Dygasińskiego.

Jednak w Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000276643, w rubryce 3 działu 1 tego Rejestru WOPR Woj. Pomorskiego nie ujawniło żadnych wpisów, pomimo obowiązku wynikającego z przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

³ Zwany dalej także: WOPR Woj. Pomorskiego, podmiotem kontrolowanym lub stowarzyszeniem.

⁴ Wypis z Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000276643.

⁵ § 7 Statutu WOPR Woj. Pomorskiego.

⁶ Pismo podmiotu kontrolowanego z dnia 10 października 2016 r.

Według oświadczenia Prezesa WOPR Woj. Pomorskiego *wszystkie terenowe jednostki organizacyjne stowarzyszenia posiadają osobowość prawną.*⁷ W Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego brak jest jednak wpisów Kartuskiego WOPR, Kwidzyńskiego WOPR oraz Puckiego WOPR.

III. USTALENIA I OCENY CZĄSTKOWE.

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń negatywnie oceniono działalność WOPR Woj. Pomorskiego w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej w tym zakresie.

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

W okresie objętym kontrolą WOPR Woj. Pomorskiego działania z zakresu ratownictwa wodnego wykonywało na terenie województwa pomorskiego, a w szczególności na jego następujących obszarach wodnych:

- Martwa Wisła i jej odnogi dorzecza - 10500 m linii brzegowej,
- Zatoka Gdańska do 2 mil morskich od brzegu od Jelitkowa do wyjścia z portu Gdańsk - 4300 m linii brzegowej,
- Jezioro Charzykowskie - 31930 m linii brzegowej,
- Jezioro Długie i Karsińskiego - 16250 m linii brzegowej,
- Jezioro Rychowskie - 7225 m linii brzegowej,
- Jezioro Dierzgocińskie - 1350 m linii brzegowej,
- prawa strona Wisły od Korzeniewa do Białej Góry - 8350 m linii brzegowej,
- Górny odcinek Wisły, lewa strona od mostu drogowego do mostu kolejowego - 8750 m linii brzegowej,
- Jeziora: Jeleń, Gołuń, Radolne i Wdzydzkie - 86000 m linii brzegowej,
- Jezioro Kłodno - 5950 m linii brzegowej,
- Zatoka Pucka od Jastarni do Rewy - 30450 m linii brzegowej,
- Jezioro Borówno - 3520 m linii brzegowej,
- rzeka Nogat - 3555 m linii brzegowej.

Zadania z zakresu ratownictwa wodnego na wymienionych powyżej obszarach wodnych WOPR. Woj. Pomorskiego w kontrolowanym okresie wykonywało na podstawie umowy nr 1/2016 z dnia 23 maja 2016 r. zawartej z Wojewodą Pomorskim o wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu ratownictwa i ochrony ludności pn. *„Wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego oraz organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego na obszarze województwa pomorskiego w 2016 roku”*.

Ponadto, podmiot kontrolowany organizował, kierował i koordynował działania ratownicze na następujących wyznaczonych obszarach wodnych:⁸

- 1) kąpielisko na terenie Miasta Puck - na podstawie umowy z dnia 20 maja 2016 r., zawartej z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Pucku, ul. Lipowa 3c;

⁷ Pismo z dnia 10 października 2016 r.

⁸ Pismo z dnia 10 października 2016 r.

- 2) kąpielisko gminne w Przywidzu – na podstawie umowy nr RO.032.1.71.2016 z dnia 16 czerwca 2016 r. zawartej z Gminą Przywidz;
- 3) kąpieliska: Chłapowo I, Chłapowo II, Władysławowo I, Władysławowo II, Władysławowo III, Władysławowo IV, Władysławowo V, Chałupy - na podstawie umowy nr 03/ZP/2016 na organizację i prowadzenie kąpielisk strzeżonych na terenie Gminy Władysławowo w okresie sezonu kąpieliskowego w roku 2016, z dnia 19 maja 2016 r., zawartej z ABRUKO Sp. z o. o., ul. Gdańska 78, Władysławowo;
- 4) miejsce wykorzystywane do kąpiei w Ośrodku Turystyczno – Wypoczynkowym Borówno Wielkie - na podstawie umowy z dnia 16 maja 2016 r., zawartej z Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Skarszewach;
- 5) miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpiei w Kolbudach – na podstawie umowy z dnia 16 czerwca 2016 r., zawartej z Gmina Kolbudy;
- 6) pływalnia Centrum Sportu Akademickiego Politechniki Gdańskiej - na podstawie umowy z dnia 7 września 2015 r., zawartej z Politechniką Gdańską;
- 7) pływalnia w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich im. F. Stamma „Cetniewo” we Władysławowie – na podstawie umowy z dnia 30 września 2015 r., zawartej z Centralnym Ośrodkiem Sportu, Ośrodkiem Przygotowań Olimpijskich im. F. Stamma „Cetniewo”;
- 8) kompleks basenowo-rekreacyjny AQUA Centrum w Kościerzynie – na podstawie umowy nr 15/2016 z dnia 21 marca 2016 r., zawartej z Kaszubskim Centrum Sportowo – Rekreacyjnym Sp. z o. o., ul. Hallera 2, Kościerzyna.

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Według wyjaśnień Prezesa WOPR Woj. Pomorskiego⁹ w okresie objętym kontrolą, podmiot kontrolowany zapewniał stan gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego i utrzymywał stałe dyżury ratowników wodnych na zasadach określonych w umowie nr 1/2016 zawartej z Wojewodą Pomorskim w dniu 23 maja 2016 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu ratownictwa i ochrony ludności pn. *„Wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego oraz organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego na obszarze województwa pomorskiego w 2016 roku”*.¹⁰

Zgodnie z postanowieniami ww. umowy, WOPR Woj. Pomorskiego zobowiązane było utrzymywać dwuosobowe zespoły ratowników wodnych:

- w bazie ratowniczej w Gdańsku, ul. Przelom 9 - w odniesieniu do obszaru wodnego Zatoki Gdańskiej do 2 mil morskich od brzegu od Jelitkowa do wyjścia z portu Gdańsk,
- w bazie ratowniczej w Gdańsku, ul. Litewska 2 – w odniesieniu do obszaru wodnego Martwej Wisły i jej odnogi dorzecza,
- w bazie ratowniczej w Charzykowych, ul. Jeziorna 53a – w odniesieniu do obszaru wodnego: Jezioro Charzykowskie, Jezioro Długie i Karsińskiego
- w bazie ratowniczej w Czernicy, ul. Jana Pawła II – w odniesieniu do obszaru wodnego – Jezioro Dybrzyk na rzece Brdzie,

⁹ Pismo z dnia 10 października 2016 r.

¹⁰ Zwanej dalej również: umową nr 1/2016.

- w bazie ratowniczej w Gołędowie, Gołędowo 3W – w odniesieniu do obszaru wodnego - Jezioro Rychowskie,
- w bazie ratowniczej w Chmielnie, ul. Grodziska –w odniesieniu do obszaru wodnego- Jezioro Kłodno,
- w bazie ratowniczej w Skarszewach, gm. Borówno – w odniesieniu do obszaru wodnego - Jezioro Borówno Wielkie,
- w bazie ratowniczej w Kwidzynie – w odniesieniu do obszaru wodnego - prawa strona Wisły od Korzeniewa do Białej Góry,
- w bazie ratowniczej w Tczewie, ul. Dygasińskiego 8/1 – w odniesieniu do obszaru wodnego - górny odcinek Wisły, lewa strona od mostu drogowego do mostu kolejowego,
- w bazie ratowniczej w Malborku, Pl. Narutowicza 14 – w odniesieniu do obszaru wodnego - rzeka Nogat,
- w bazie ratowniczej w Kościerzynie ul. Drogowców 6a oraz w bazie ratowniczej we Wdzydżach Kiszewskich stacja PTTK – w odniesieniu do obszaru wodnego - Jeziora: Jeleń, Gołuń, Radolne i Wdzydzkie,
- w bazie ratowniczej we Władystawowie, ul. F. Ceynowy 10 – w odniesieniu do obszaru wodnego - Zatoka Pucka od Jastarni do Rewy,
- w bazie ratowniczej w Gdańsku, ul. Litewska 2 – w odniesieniu do pozostałych niewyznaczonych obszarach wodnych położonych w województwie pomorskim

w następujący sposób:

- 1) w okresie od dnia podpisania umowy, tj. 23 maja – 26 czerwca i od 1 września do 15 października w soboty i niedziele w godz. 10:00 – 18:00;
- 2) od 27 czerwca do 31 sierpnia codziennie od 10:00 – 18:00;
- 3) od 15 października – 31 grudnia w soboty i w niedziele w godz. 10:00-16:00.

Z analizy przedstawionej przez WOPR Woj. Pomorskiego materiałów - grafików dyżurów i dokumentów przebiegu dyżuru ratowniczego wynika, że w okresie objętym kontrolą, a więc od 1 czerwca do 19 sierpnia, dyżury ratownicze pełnione były jedynie przez 8 godzin od 10:00 do 18:00 w soboty i w niedziele do 26 czerwca, a od 27 czerwca codziennie przez 8 godzin od 10:00 – 18:00.

Taki sposób organizacji dyżurów ratowniczych nie jest pełnieniem stałego dyżuru w myśl przepisów ustawy o bezpieczeństwie. Stały dyżur ratowników wodnych oznacza utrzymywanie dyżurów ratowników wodnych 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku. Brak stałych dyżurów ratowników wodnych oznacza, że podmiot kontrolowany nie zapewniał stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego. Brak zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego należy uznać za **nieprawidłowość** w działaniu podmiotu kontrolowanego. Za powyższe odpowiada kierownictwo stowarzyszenia. Skutkiem powyższej nieprawidłowości jest brak gwarancji niezwłocznego udzielania przez podmiot kontrolowany pomocy osobom, które uległy wypadkowi, lub znalazły się w stanie zagrożenia życia lub zdrowia na obszarze wodnym.

Ponadto, w trakcie kontroli w siedzibie Stowarzyszenia w Gdańsku przy ul. Litewskiej 2, w dniu 18 sierpnia 2016 r. stwierdzono brak ratowników wodnych na dyżurze, choć jak wynika z umowy nr 1/2016 oraz przedłożonych grafików dyżurów, w tym dniu w siedzibie Stowarzyszenia na dyżurze powinno być 4 ratowników (2 w odniesieniu do obszaru wodnego Martwej Wisły i 2 dwóch ratowników wodnych w odniesieniu do pozostałych obszarów wodnych województwa pomorskiego niewyszczególnionych

w ww. umowie). Po dokonaniu analizy dokumentacji przedłożonej przez podmiot kontrolowany,¹¹ stwierdzono również przypadki, kiedy podmiot kontrolowany nie gwarantował obecności dwóch ratowników na dyżurze, ani pełnienia dyżuru w wymiarze 8 godzin na dobę (m.in. dyżury w bazie ratowniczej w Malborku, Kościerzynie, w Gdańsku). Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono również, że ratownicy w czasie dyżuru, wykonywali inne czynności – prowadzili pogadanki dla grup zorganizowanych, zabezpieczali imprezy turystyczne (spływy kajakowe, regaty).

Stwierdzono przypadek zatrudnienia tej samej osoby do codziennego pełnienia dyżuru w ramach umowy nr 1/16 w bazie ratowniczej w Pucku oraz w charakterze ratownika wodnego na wyznaczonym obszarze wodnym w ramach realizacji umowy nr 03/ZP/2016 *na organizację i prowadzenie kąpielisk strzeżonych na terenie Gminy Władysławowo w okresie sezonu kąpieliskowego w roku 2016*. Ustalono 11 przypadków, kiedy osoba ta, realizując dyżur w ramach stałego dyżuru w tym samym czasie wchodziła w skład zespołu ratowniczego, zapewniającego stałą obserwację wyznaczonego obszaru wodnego (Władysławowo III, IV, VI).

Powyższe należy ocenić jako **nieprawidłowość** w działalności podmiotu kontrolowanego. Ratownicy wodni, będący na dyżurze pełnionego w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego powinni być gotowi do niezwłocznego podjęcia działań ratowniczych. Wykonywanie innych czynności w trakcie takiego dyżuru (np. praca na wyznaczonym obszarze wodnym, zabezpieczanie pod względem ratowniczym imprez turystycznych) nie gwarantuje niezwłocznego przystąpienia do działań ratowniczych. Za powstanie powyższej nieprawidłowości odpowiedzialne jest kierownictwo podmiotu kontrolowanego. Skutkiem nieprawidłowości jest niegwarantowanie przez podmiot kontrolowany niezwłocznego niesienia pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że WOPR Woj. Pomorskiego do pełnienia stałych dyżurów dedykowało 50 osób, z którymi stowarzyszenie zawarło umowy zlecenia bądź umowy o wolontariat (z niektórymi osobami zawarto zarówno umowy zlecenia jak i umowy o wolontariat).

Przedmiotem umów o wolontariat było wykonanie prac polegających na: *obsłudze technicznej i przygotowaniu sprzętu ratowniczego, organizacji i wyposażenia stanowisk ratowniczych, prowadzeniu działań profilaktycznych i prewencyjnych w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych*.

Z kolei z zawartych przez stowarzyszenie umów zlecenia nie wynikało jakiego rodzaju prace WOPR Woj. Pomorskiego zlecał do wykonania, bowiem zakres zlecanych prac określony był jedynie poprzez wskazanie obszaru wodnego.

Zespołowi kontrolnemu WOPR Woj. Pomorskiego przedłożyło jedynie 15 umów o wolontariat i 19 umów zlecenia. Umowy te nie obejmowały okres czerwca i lipca.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji kwalifikacji ratowników wodnych ustalono, że do pełnienia dyżurów ratowniczych w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego dopuszczone były osoby, które nie spełniały wszystkich warunków określonych w art. 2 pkt 5 ustawy dla ratownika wodnego (6 osób nie spełniało warunku z art. 13 ustawy o Państwowym Ratownictwie

¹¹ M. In. informacja o stanie zabezpieczenia obszarów wodnych w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych zabezpieczanych przez WOPR Woj. Pomorskiego oraz o liczbie ratowników zabezpieczających ww. obszary, sporządzoną i przekazaną przez podmiot kontrolowany Wojewodzie Pomorskiemu w związku z § 10 ust. 14 umowy nr 1/2016, wydruki komputerowe grafików dyżurów ratowników wodnych z baz w Skaryszewach, we Wdzyżach Kiszewskich, w Charzykowych, w Malborku, w Gdańsku, w Chmielnie, w Tczewie, w Kwidzynie, w Gołdowie; dokumentację przebiegu dyżurów z bazy w Skaryszewach, Gołdowa, Wdzyżach Kiszewskich, Chmielna, Malborku, Charzykowych oraz umowy (wolontariatu i zlecenia) zawarte z osobami realizującymi umowę nr 1/2016.

Medycznym w postaci posiadania aktualnego zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskaniu tytułu ratownika wodnego).

Z uwagi na to, że w odniesieniu do 19 osób przy pomocy, których stowarzyszenie zapewniało stan gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego nie przedstawiono pełnej dokumentacji, potwierdzającej spełnianie przez te osoby warunków określonych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie, a w odniesieniu dla 6 osób nie przedstawiono żadnej dokumentacji w tym zakresie nie można wykluczyć, że liczba osób, które stowarzyszenie delegowało do pełnienia dyżurów ratowniczych, a które nie spełniały wszystkich wymagań określonych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie była większa niż ustalono powyżej.

Kierowanie do pełnienia dyżurów ratowniczych w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego osób, które nie spełniają wszystkich ustawowych warunków określonych dla ratownika wodnego należy ocenić jako **nieprawidłowość**, za powstanie której odpowiedzialne jest kierownictwo podmiotu kontrolowanego. Skutkiem opisanej nieprawidłowości było narażenie osób, które wymagały udzielenia pomocy, na jej udzielanie przez osoby o nieodpowiednich kwalifikacjach.

Ustalono, że podmiot kontrolowany nie posiada specjalnego numeru alarmowego dedykowanego wyłącznie do odbioru zgłoszeń alarmowych. Brak specjalnego numeru alarmowego dedykowanego wyłącznie do odbioru zgłoszeń alarmowych stanowi uchybienie w działalności podmiotu kontrolowanego.

Jak wynika z oświadczenia Prezesa WOPR Woj. Pomorskiego¹² w *łączności zewnętrznej współpracujemy z Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Pomorskiego jak i lokalnymi cpr-ami, w których są podane numery koordynatorów w poszczególnych obszarach wodnych. W tych miejscach także posiadamy łączność bezprzewodową opartą o zakupione radia 24W stałe na bazy stacjonarne które w swych rejonach zintegrowane są w cpr-ach 5 sztuk i przenośne na samochód i jednostki pływające 7 sztuk oraz 5W w liczbie 15 sztuk.*

Zespołowi kontrolnemu zostało przedłożone również pismo Komendanta Powiatowego PSP w Chojnicach z dnia 26 września 2016 r. dotyczące potwierdzenia systemu łączności telefonicznej i radiowej z jednostką Chojnickiego WOPR oraz wykaz „*Jednostki zgłoszone na 2016 rok do współpracy z Państwowym Ratownictwem Medycznym Województwa Pomorskiego.*”

Ponadto, z informacji zawartych w przedłożonym przez stowarzyszenie materiale pt. „Numer ratunkowy nad wodą 601 100 100” wynika, że ratownicy działający na obszarach wodnych powiatu puckiego *o konieczności przystąpienia do działań ratowniczych zostają powiadamiani przez Centrum Koordynacji Ratownictwa CKR Sopot poprzez nr 601 100 100. Numer telefonu do koordynatora ratowników z powiatu puckiego przekazywany jest również do Starostwa Powiatowego w Pucku oraz Komisariatu Policji we Władysławowie podczas narad poświęconych bezpieczeństwu.*

Podmiot kontrolowany, pomimo prośby zespołu kontrolnego nie przedstawił wyjaśnień w zakresie kwestii związanej z prawem dysponowania aparatami telefonicznymi i przypisanymi im nr telefonów, poprzez które następuje łączność z koordynatorami i ratownikami wodnymi (tj., czy stanowią one telefony służbowe, czy też są to prywatne telefony ratowników). Ze względu na powyższe zespół kontrolny nie był w stanie ustalić, czy numery telefonów wskazane jako numery kontaktowe nie służą również do celów prywatnych.

Podmiot kontrolowany nie ustalił jednolitych zasad i sposobu dokumentowania przebiegu dyżurów, ani wzorów dokumentów w tym zakresie. Z tego też względu przebieg dyżuru dokumentowany był w różny

¹² Pismo z dnia 19 sierpnia 2016 r.

sposób w poszczególnych bazach ratowniczych (w bazie ratowniczej w Gołdowie – przebieg dyżuru odnotowywany był w „Dzienniku pracy kąpieliska/drużyny”, w bazach ratowniczych w Chmielnie, w Skaryszewach, w Malborku, w Charzykowych – prowadzony był „Rejestr działań ratowniczych”, w bazie ratowniczej we Wdzydzach Kiszewskich - „Dziennik pracy ratowników”, a w bazie ratowniczej w Pucku - przebieg dyżuru odnotowywano w „Dziennym zapisie dyżuru, pracy ratowników”).

Na potwierdzenie utrzymywania stałych dyżurów WOPR. Woj. Pomorskiego przedłożyło również komputerowe wydruki grafików dyżurów. Podmiot kontrolowany nie prowadził listy obecności ratowników wodnych na dyżurze.

Dokumenty, w których utrwalany był przebieg dyżuru ratowniczego zawierają różny zakres informacji, sposób ich sporządzenia także nie był jednolity - niektóre były wypełniane ręcznie, inne komputerowo, a niektóre w części wypełnione były komputerowo a w części ręcznie.

Analiza przedmiotowych materiałów pozwala na ustalenie, że dokumentacja to była prowadzona nierzetelnie - stwierdzono brak wypełnienia wszystkich rubryk, daty pełnienia dyżurów nie pokrywają się z grafikami dyżurów, brak podania danych osób dokonujących wpisów i ich podpisów.

Podmiot kontrolowany, do zakończenia czynności kontrolnych nie przedstawił dokumentów z przebiegu dyżuru z pozostałych baz, gdzie zgodnie z umową nr 1/2016 dyżur ten miał być pełniony. Z tego też względu zespół kontrolny nie jest w stanie ustalić, czy WOPR Woj. Pomorskiego posiada kompletną dokumentację dyżurów ratowniczych pełnionych w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

WOPR Woj. Pomorskiego zapewniało stałą kontrolę ratowników wodnych na wyznaczonych obszarach wodnych wskazanych w pkt 1.1. protokołu.

Ustalono, że podmiot kontrolowany przy realizacji umów z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi, w charakterze ratownika wodnego zatrudniał osoby nie spełniające warunków określonych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie dla ratownika wodnego. Ustalono, że do podejmowania działań z zakresu ratownictwa wodnego dopuszczono 8 osób, które nie spełniały wymagania określonego w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹³ - w postaci posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych.

W odniesieniu do 16 osób, przy pomocy których WOPR Woj. Pomorskiego realizowało umowy z zarządzającymi, stowarzyszenie nie przedstawiło pełnej dokumentacji związanej ze spełnianiem przez te osoby warunków określonych w ustawie o bezpieczeństwie dla ratownika wodnego. Z uwagi na powyższe nie można wykluczyć, że liczba osób, które stowarzyszenie delegowało do stałej obserwacji wyznaczonego obszaru wodnego, które nie spełniały wszystkich wymagań określonych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie była większa niż ustalono powyżej.

Na podstawie analizy przedstawionych przez WOPR Woj. Pomorskiego dzienników pracy stwierdzono przypadki, kiedy liczba ratowników delegowanych przez podmiot kontrolowany do zapewniania stałej kontroli zabezpieczanych przez siebie wyznaczonych obszarów wodnych była mniejsza niż wymagana przez przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru

¹³ Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.

wodnego.¹⁴ Związane było to m.in. z tym, że w skład zespołów ratowniczych delegowano osoby, które nie spełniały wymogów określonych dla ratownika wodnego w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie.

Kierowanie do pracy w charakterze ratownika na wyznaczonych obszarach wodnych, osób, które nie spełniają wszystkich wymagań określonych w ustawie o bezpieczeństwie dla ratownika wodnego stanowi **nieprawidłowość** w działalności podmiotu kontrolowanego, za powstanie której odpowiedzialność ponosi kierownictwo stowarzyszenia, a skutkiem której było niezagwarantowanie udzielania pomocy przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach.

Podmiot kontrolowany prowadził dokumentację w zakresie realizacji stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych w postaci dzienników pracy.

W trakcie wizytacji wybranych wyznaczonych obszarów wodnych, na których podmiot kontrolowany organizował, kierował i koordynował działania ratownicze ustalono, że ratownicy wodni dysponowali odpowiednim sprzętem ratunkowym i pomocniczym, urządzeniami sygnalizacyjnymi i ostrzegawczymi oraz sprzętem medycznym w ilości i rodzaju odpowiadającym wymaganiom o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne¹⁵.

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Przy piśmie Prezesa WOPR Woj. Pomorskiego z dnia 19 sierpnia 2016 r. zespołowi kontrolnemu przekazany został *Wykaz kadry ratowników Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Pomorskiego na rok 2016* obejmujący 197 osób. Następnie przy piśmie z dnia 10 października 2016 r. przekazano załącznik z dodatkowymi 18 osobami wskazywanymi jako kadra ratownicza. Podmiot kontrolowany wraz z ww. wykazami przekazał kopie dokumentów poświadczających spełnianie przez osoby stanowiące kadrę ratowniczą warunków określonych dla ratowników wodnych w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie.

W wyniku analizy przekazanej dokumentacji, w szczególności grafików dyżurów oraz obsady ratowniczej na wyznaczonych obszarach wodnych, na których podmiot kontrolowany organizował, kierował i koordynował działania ratownicze ustalono, że przedstawione przez WOPR Woj. Pomorskiego wykazy kadry ratowniczej były niepełne, ponieważ ratownictwem wodnym w imieniu podmiotu kontrolowanego zajmowało się dodatkowe 34 osób, które nie zostały ujęte na żadnym wykazie ratowników wodnych przekazanych przez podmiot kontrolowany zespołowi kontrolnemu.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że faktycznie ratownictwem wodnym w ramach podmiotu kontrolowanego zajmowało się 156 osób – osoby te delegowane były przez podmiot kontrolowany do pełnienia stałych dyżurów lub przy ich pomocy, stowarzyszenie realizowało umowy na organizowanie, kierowanie i koordynowanie działań ratowniczych zawarte z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi.

Z przedłożonej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że nie wszystkie osoby, za pośrednictwem których wykonywane były zadania z zakresu ratownictwa wodnego, spełniały wymagania określone w art. 2 pkt 5 ustawy dla ratownika wodnego.

¹⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 108.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 281.

Ustalono, że do podejmowania działań z zakresu ratownictwa wodnego zostały dopuszczone osoby, które nie spełniały wymagań określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁶ - 5 osób nie posiadało ważnego zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, 8 osób nie spełniało warunku posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych.

Ponadto do działań ratowniczych dopuszczane były osoby, które nie spełniały warunku posiadania dodatkowych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym lub posiadały kwalifikacje, których nie można uznać za kwalifikacje przydatne w ratownictwie wodnym (m.in. obsługa wypożyczalni sprzętu pływającego, prawo jazdy, kurs dla kandydatów na wychowawców wypoczynku dzieci i młodzieży).

Powierzane osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji czynności z zakresu ratownictwa wodnego należy uznać za **nieprawidłowość** w funkcjonowaniu jednostki kontrolowanej, za którą odpowiedzialność ponosi kierownictwo podmiotu kontrolowanego. W konsekwencji, oznacza to, że stowarzyszenie nie zapewniało odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.

Ustalenia kontroli wskazują, że podmiot kontrolowany – w momencie rozpoczęcia kontroli – pomimo oświadczenia złożonego w trakcie postępowania o udzielenie zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego, że ewidencjonuje dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganych uprawnień przez ratowników wodnych - nie posiadał pełnej dokumentacji dotyczącej kwalifikacji osób, przy pomocy których w okresie kontrolowanym realizowało ustawowe zadania. W związku z prośbą kontrolerów o przedstawienie dokumentów potwierdzających kwalifikacje osób, stanowiących kadre ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego, podmiot kontrolowany dopiero podjął starania o uzyskanie tych dokumentów.

Nieprzewodzenie kompletnej, aktualnej dokumentacji dotyczącej uprawnień kadry ratowników wodnych należy uznać za **uchybiecie**. Brak kontroli nad aktualnością i kompletnością dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań ustawowych przez ratowników wodnych Stowarzyszenia skutkowało powierzeniem zadań ratownika wodnego osobie nieuprawnionej.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa.

WOPR Woj. Pomorskiego przedstawiło kontrolerom zestawienia: *Sprzęt do działań ratowniczych w roku 2016 w terenie obszarów wodnych WOPR Województwa Pomorskiego oraz Sprzęt wykorzystywany w działaniach ratowniczych we wszystkich obszarach wodnych naszego działania*. Zestawienia te są tożsame co do ilości i rodzaju posiadanego przez podmiot kontrolowany sprzętu. Przedmiotowe wykazy zawierają wyszczególnienie sprzętu będącego w dyspozycji następujących terenowych jednostek organizacyjnych WOPR Woj. Pomorskiego: Chojnickie WOPR, Człuchowskie WOPR, Kociewskie WOPR, Kościerskie WOPR, Puckie WOPR, Tczewskie WOPR oraz WOPR. Woj. Pomorskiego.

Podmiot kontrolowany nie wykazał, jakiego rodzaju sprzętem specjalistycznym, środkami transportu i łączności dysponują pozostałe terenowe jednostki organizacyjne podmiotu kontrolowanego, tj.: Kartuskie WOPR, Kwidzyńskie WOPR, Malborskie WOPR oraz Miejskie Gdańskie WOPR.

Jak wynika z oświadczenia Prezesa WOPR. Woj. Pomorskiego, specjalistyczny sprzęt ratowniczy, jakim dysponuje stowarzyszenie stanowił własność poszczególnych terenowych jednostek organizacyjnych lub

¹⁶ Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.

został przekazany stowarzyszeniu do używania przez jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty (których nazwy podmiot kontrolowany nie wskazał).

Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, by w dyspozycji poszczególnych terenowych jednostek organizacyjnych stowarzyszenia znajdował się każdy rodzaj sprzętu niezbędnego do działań ratowniczych (np. z przedstawionych zestawień nie wynika, czy Kociewskie WOPR i Puckie WOPR dysponują sprzętem ratowniczym w postaci m.in. kół ratowniczych, boi SP, pasów ratowniczych, rzutek ratowniczych)¹⁷.

W związku z powyższym zespół kontrolny nie może stwierdzić, czy w okresie objętym kontrolą WOPR Woj. Pomorskiego posiadało niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego sprzęt specjalistyczny oraz środki transportu i łączności w liczbie wystarczającej do jego wykonywania na obszarze, na którym faktycznie je realizowało.

W trakcie wizytacji bazy ratowniczej we Wdzydzach Kiszewskich stwierdzono, że sprzęt ratowniczy jaki mają do dyspozycji ratownicy dyżurni pozostawał w gotowości do podjęcia działań ratowniczych.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych przez WOPR Woj. Pomorskiego było realizowane w sposób doraźny i nie miało charakteru planowanego, systematycznego i udokumentowanego działania.

Na wezwanie zespołu kontrolnego do przedstawienia działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie prowadzonej działalności profilaktycznej i edukacyjnej Prezes WOPR Woj. Pomorskiego w piśmie z dnia 19 sierpnia 2016 r. oświadczył, że *jako nauczyciel prowadzi pogadanki i w formie zabawy na zajęciach na pływalni z dziećmi i młodzieżą ćwiczenia ratownicze z użyciem sprzętu ratowniczego co odnotowuje w dziennikach lekcyjnych*. W odpowiedzi na dodatkowe pytania kontrolerów kierownik podmiotu kontrolowanego wyjaśnił, że *największe natężenie spotkań z dziećmi i młodzieżą jest w czerwcu oraz w czasie sezonu. Wśród naszych członków jest bardzo dużo nauczycieli i pasjonatów bezpieczeństwa, którzy systematycznie prowadzą takie zajęcia i przekazują informację o pobycie w środowisku wodnym grupom zorganizowanym. Zajęcia w szkołach są odnotowywane w dziennikach lekcyjnych. Niektóre szkoły z trójmiasta zgłaszają zapotrzebowanie na takie prelekcje.*¹⁸

Jako dowód prowadzenie działalności w zakresie edukacji i profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych WOPR Woj. Pomorskiego przedłożyło wydruki z portalu internetowego *Facebook*. Jak wynika z przedstawionego materiału przedstawiciele Puckiego WOPR w dniach 7, 20 i 21 czerwca 2016 r. odbyli w Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Pucku, Szkole Podstawowej w tym samym mieście oraz Zespole Szkół w Redzie prelekcje dla młodzieży dotyczące „bezpiecznego zachowania nad wodą”. Ponadto w dniach 13-14 sierpnia 2016 r., ratownicy wodni Puckiego WOPR uczestniczyli w organizowanej przez telewizję Polsat akcji „Bezpieczne lato”.

Na podstawie przedłożonych materiałów nie można stwierdzić, czy ww. działania realizowali ratownicy zapewniający stałą kontrolę 9 wyznaczonych obszarów wodnych w ramach umowy nr 03/ZP/2016 na organizację i prowadzenie kąpielisk strzeżonych na terenie Gminy Władysławowo w okresie sezonu

¹⁷ Sprzęt do działań ratowniczych w roku 2016 w terenie obszarów wodnych WOPR Województwa Pomorskiego oraz Sprzęt wykorzystywany w działaniach ratowniczych we wszystkich obszarach wodnych naszego działania.

¹⁸ Pismo z dnia 10 października 2016 r.

kąpieliskowego w roku 2016, czy też były to osoby specjalnie oddelegowane do tych działań. Zespół kontrolny nie jest również w stanie stwierdzić, czy ww. działania profilaktyczne i edukacyjne były wykonywane przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach (ratowników wodnych i/lub instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego).

Ponadto, zgodnie z oświadczeniem kierownika podmiotu kontrolowanego, w ciągu całego sezonu letniego przeprowadzono pogadanki dla 50 grup kolonijnych. Na potwierdzenie powyższego faktu nie przedstawiono żadnych dokumentów. Nie przedstawiono również żadnych wyjaśnień i dokumentów związanych z działaniami edukacyjnymi i prewencyjnymi podejmowanymi przez wolontariuszy zatrudnionych przez podmiot kontrolowany w ramach umowy nr 1/2016.

Podmiot kontrolowany nie wyjaśnił, czy w ramach prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, współpracował z zarządzającym obszarem wodnym (zarządzającymi obszarami wodnymi) oraz z policją przy objęciu nadzorem miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli.

3. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestru działań ratowniczych.

W okresie objętym kontrolą WOPR. Woj. Pomorskiego prowadziło dokumentację działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie, za wyjątkiem rejestru działań ratowniczych.

Prowadzone w okresie kontrolowanym działania ratownicze stowarzyszenie dokumentowało w: „Dzienniku pracy kąpieliska/drużyny”, „Rejestr działań ratowniczych”, „Dziennik pracy ratowników”, „Dziennym zapisie dyżuru, pracy ratowników”.¹⁹

Ponadto, podmiot kontrolowany na mocy postanowień umowy nr 1/2016 zobowiązany był do *niezwłocznego przekazywania informacji o prowadzonych działaniach ratowniczych do WCZK Wojewody Pomorskiego, a także wpisywania ich w raportach dziennych lub w dziennikach pracy ratowników na dyżurach.*²⁰

Na potwierdzenie powyższego stowarzyszenie przedłożyło Raport miesięczny za okres od 01.06.2016 do 30.06.2016 oraz Raport miesięczny za okres od 01.07. 2016 do 31.07.2016.

Podmiot kontrolowany nie ustalił jednolitych zasad i sposobu dokumentowania działań ratowniczych ani wzorów dokumentów w tym zakresie (m.in. stosowano wzory dokumentów udostępnione na stronie internetowej firmy Kevisport oraz stosowane w Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym).

Przedstawiona dokumentacja działań ratowniczych nie była sporządzana w sposób jednolity - niektóre z ww. dokumentów były wypełniane ręcznie, inne komputerowo, a niektóre w części wypełnione były komputerowo a w części ręcznie.

¹⁹ Dzienniki prowadzone były oddzielnie dla poszczególnych terenów, gdzie MG wykonywała ratownictwo wodne, tj: w mieście Wrocław, w mieście Brzeg, w mieście Kalisz, w mieście Władysławowo, w mieście Namysłów, w mieście Kutno, w mieście Łądek Zdrój, w powiecie bydgoskim, w powiecie myślenickim, w powiecie kutnowskim, w powiecie kaliskim oraz w powiecie wrocławskim.

²⁰ Oświadczenie Prezesa WOPR Woj. Pomorskiego zawarte w piśmie z dnia 10 października 2016 r.

Analiza przedmiotowych materiałów pozwala na ustalenie, że dokumentacja to była prowadzona nierzetelnie - stwierdzono brak wypełnienia wszystkich rubryk, w tym rubryki z oznaczeniem podmiotu danymi osób dokonujących wpisów oraz rubryki z podpisem.

Nie wszystkie dokumenty opisane były w sposób jednoznaczny, niektóre były bez numeracji stron, niektóre z nich - karty pt. „*Rejestr działań ratowniczych. Karta nr*” nie stanowiły usystematyzowanego zbioru dokumentów.

Podmiot kontrolowany nie prowadził rejestru działań ratowniczych, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie. Informacje, jakie powinny być zgromadzone w rejestrze zamieszczane były w różnych dokumentach m.in. „*Dzienniku pracy kąpieliska*”, „*Rejestrze działań ratowniczych*”, „*Rejestrze działań ratowniczych. Karta nr*”. Brak rejestru działań ratowniczych w formie jednego i jednolitego dokumentu uznano za **nieprawidłowość**. Przyczyną jej powstania była nierzetelność kierownictwa podmiotu kontrolowanego w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. W skutek nieprawidłowości podmiot kontrolowany nie był w stanie rzetelnie wywiązać się z obowiązku udzielania informacji z rejestru na wniosek podmiotu uprawnionego do ich uzyskania.

4. Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.

W zakresie realizacji ustawowego obowiązku ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych Prezes podmiotu kontrolowanego wyjaśnił, że *Corocznie nasi koordynatorzy z jednostek spotykają się z władzami samorządowymi na poziomie swoich powiatów, omawiają stan zagrożeń i wskazują miejsca zagrożeń na swoich obszarach wodnych, gdzie jest duży ruch ludności korzystających z nich.*²¹

Na potwierdzenie powyższego oświadczenia przedłożono jedynie pismo Starosty Puckiego – zaproszenie na naradę koordynacyjną, poświęconą funkcjonowaniu systemu bezpieczeństwa powiatu w okresie zbliżającego się sezonu letniego oraz dokument pt. *Informacja WOPR na naradę koordynacyjną poświęconą funkcjonowaniu systemu bezpieczeństwa w Powiecie Puckim sezon letnia 2016*. Dokument ten nie zawiera żadnych informacji na temat ujawnionych przez WOPR Woj. Pomorskiego zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych powiatu puckiego.

Ponadto, jako dowód prowadzenia działalności w zakresie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych podmiot kontrolowany przedłożył *Analizę zagrożeń bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne na terenie Gminy miejskiej Kościerzyna* dokonaną przez zespół powołany przez Burmistrza Miasta Kościerzyna na mocy zarządzenia nr 005071.2016 z dnia 10 czerwca 2016 r., w skład którego m.in. wchodził przedstawiciel terenowej jednostki WOPR Woj. Pomorskiego - Kościerskiego WOPR.

W ocenie zespołu kontrolnego, wykonanie jednej analizy zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych na terenie jednej gminy województwa pomorskiego jest niewystarczające, biorąc pod uwagę zasięg terytorialny działania podmiotu, liczbę obszarów wodnych położonych na terenie województwa oraz ich rodzaje (liczne jeziora, rzeki, morze z linią brzegową ponad 300 km w granicach województwa, inne zbiorniki wodne).

²¹ Pismo z dnia 10 października 2016 r.

Ponadto zespołowi kontrolnemu przedłożono pismo, którym poinformowano Prezesa Zarządu ABRUKO Sp. z o. o., o tym, że WOPR. Woj. Pomorskiego zaniepokojone jest powtarzającymi się wypadkami, do których dochodzi na zjeździe wodnej na plaży we Władysławowie przy wejściu nr 5.

Jak wynika z treści przedmiotowego pisma do pierwszego wypadku na zjeździe doszło w dniu 2 lipca 2016 r., a podmiot kontrolowany o zagrożeniach dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wodnym informował zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym dopiero w dniu 27 lipca 2016 r. Takie działanie podmiotu kontrolowanego należy ocenić jako **niezgodne** z art. 16 pkt 9 ustawy o bezpieczeństwie, ponieważ nie spełnia warunku niezwłoczności, o którym mowa w tym przepisie.

5. Przekazywanie informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

WOPR Woj. Pomorskiego nie przedstawiło żadnych informacji na temat ujawnionych zagrożeń i powiadomienia o tym właściwej rady gminy.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych podmiot kontrolowany nie przedstawił innych, poza wymienionymi w pkt 4 protokołu dokumentów potwierdzających wykonywanie działań związanych z ujawnianiem zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywaniem informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, niemożliwe było dokonanie przez zespół kontrolny oceny prawidłowości wykonywania przez WOPR. Woj. Pomorskiego działań, o których mowa w niniejszej części protokołu z kontroli.

IV. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Na podstawie ustaleń znajdujących się w niniejszym protokole z kontroli **negatywnie** oceniono:

- 1) niezapewnianie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych;
- 2) powierzanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji;
- 3) dopuszczanie do wykonywania przez ratowników wodnych w trakcie dyżuru ratowniczego, innych prac nie związanych z realizacją obowiązków ratowników na dyżurze;
- 4) brak specjalnego numeru alarmowego dedykowanego wyłącznie do odbioru zgłoszeń alarmowych;
- 5) nierzetelne dokumentowanie prowadzonych działań ratowniczych;
- 6) nieprowadzenie wymaganego przepisami prawa rejestru działań ratowniczych, dokumentującego wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w ustawie o bezpieczeństwie;
- 7) brak dokumentowania kwalifikacji zawodowych osób, wykonujących na rzecz WOPR Woj. Pomorskiego zadań z zakresu ratownictwa wodnego;
- 8) brak zapewnienia dysponowania przez wszystkie terenowe jednostki organizacyjne podmiotu kontrolowanego każdym rodzajem specjalistycznego sprzętu, wykorzystywanego do działań z zakresu ratownictwa wodnego;
- 9) działalność podmiotu kontrolowanego w dziedzinie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych;

10) działalność podmiotu kontrolowanego w obszarze prowadzonej działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych i sposób jej dokumentowania.

Mając na uwadze brak dokumentów poświadczających realizację kluczowych dla podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego zadań, należy stwierdzić, że WOPR Woj. Pomorskiego w sposób nierzetelny wykonuje działania określone w art. 14 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie, jak również nie spełnia warunku określonego w art. 12 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, tj. nie zapewnia stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych. Ponadto wątpliwości budzi czy WOPR Woj. Pomorskiego posiada niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego sprzęt specjalistyczny oraz środki transportu i łączności.

W związku z tym, zasadne wydaje się dokonanie – w drodze postępowania administracyjnego – sprawdzenia czy WOPR Woj. Pomorskiego jako podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego, daje rękojmię zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarach wodnych, poprzez spełnianie warunków określonych w art. 12 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Ocena działalności podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego, stwierdzonego w toku kontroli, przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o *bezpieczeństwie*, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność.

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie, zobowiązuje się WOPR Woj. Pomorskiego do zrealizowania następujących zaleceń:

- 1) niezwłoczne zorganizowanie dyżurów ratowników wodnych, w sposób zapewniający stałą gotowość do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) niezwłoczne podjęcie działań mających na celu zapewnienie kadry ratowniczej, spełniającej wszystkie warunki ustalone w przepisach prawa dla ratownika wodnego;
- 3) niedopuszczanie do wykonywania przez ratowników wodnych w trakcie stałego dyżuru, innych zadań i prac, które nie pozwalają na niezwłoczne przystąpienie do działań ratowniczych;
- 4) prowadzenia aktualnej dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych, w sposób pozwalający na bieżące dokonywanie weryfikacji w zakresie spełnienia przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie;
- 5) niezwłoczne dedykowanie numeru alarmowego i jego upublicznienie;
- 6) ustalenie jednolitych zasad dotyczących sposobu dokumentowania działań ratowniczych, w tym wzorów dokumentów;
- 7) niezwłoczne założenie i prowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych;
- 8) rozszerzenie działalności dotyczącej profilaktyki i edukacji w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych oraz rzetelne jej dokumentowanie;
- 9) rozszerzenie działalności w zakresie ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz rzetelne jej dokumentowanie.

V. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy o bezpieczeństwie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ww. ustawy podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie..., minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

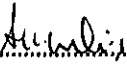
* * *

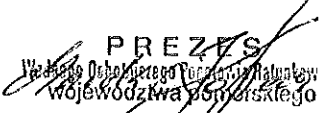
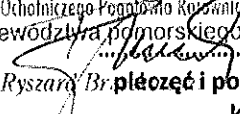
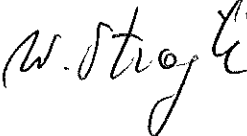
Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 –Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Pomorskiego

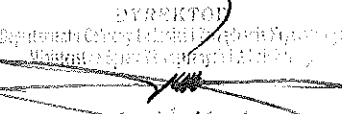
Egz. Nr 2 – aa.

.....
członek zespołu – Marcin Pańtak

.....
członek zespołu – Anna Lis

PREZES
Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
województwa pomorskiego
mgr Marek Koperski
WICEPREZES
Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
województwa pomorskiego
Ryszard Br.
.....
pieczęć i podpis kierownika podmiotu
kontrolowanego
WICEPREZES
Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
województwa pomorskiego
Jarosław Radtke

zapoznałem się

.....
Jarosław Radtke